

D E O D U C E
M E D I T A T I O S . E V A N G E L I I
F E S T I N O V I A N N I
S I V E
C I R C U M C I S I O N I S
C H R I S T I.

A d d i t i s S . P a t r u m d i c t i s , Q u æ s t i o n i s ;
n u m q ; aliquot decisione , ad uberiorem textus , e ù m opus est ,
explicationem , & Heterodoxorum refutationem .

Q U A M

In Regia Aboënsi Academia

P R E S I D E

D N . A E S C H I L L O P E T R E O
S . S . Theol . Doct . Profess . & Civitatis ejusdem Pastore .

*Examini subiicit , in Auditorio Majori , boris solitis
Ad diem 28 . Septemb . Anni 1649 .*

J O N A S B . B E T U L A D E R V V e R - G o t h u s

Conec : in illa : Aula BRAHÆA

(A)

Luth : in Hom : hujus diei

Christi caput per circummissionem satisfacere eloquiis de aplo prouulgatis : videlicet ut sit salvator , lumen ad revelationem gentium , qui suum regnum non angustis iudeorum terminis , circumscripsit habiturus verum in toto mundo , per Evangelium regnaturus esset ; Huius id nunc Exordium est .

(B)

Ansh . in Matth .

Causam nominis ponit , quia salvum faciet non quoslibet sed populum suum in fide , non ab hostibus corporalibus , sicut Josue & David , sed a peccatis eorum , quod non est hominum sed solius DEI .

A B O Æ .

Excedebat Petrus Wald / Acad . Typogr . Anno 1649 .

Patriæ Lumini Magno

VIRO

Admodum Reverendo & Excellentissimo Domino

DN. JONÆ MAGNI

VVexionensi, S. S. Theologie Doctori eximio,
Episcopo Diœceseos Scarensis amplissimo, Patrono
& Promotori suo debito Honoris & obser-
vantia Zelo æternum Colendo.

U T E T

*Plurimum Reverendis, Praclariſsimis, & præstantijs: ibidem
Ecclesiastici Consistorij ASSESSORIBUS
Gravissimis; Nec non ejusdem Diœceseos PRÆ-
POSITIS Reverentia pietate & insi-
gni eruditionis laude Clarissimis*

Dominis fautoribus & benefactoribus suis singulari animi
affectu prosequendis, Meditationem hanc in debitæ
Reverentia & gratitudinis signum Reverenter
& officiosè dedicat & offert

JONAS BETULANDER
Respondens.

DIE FESTO NOVI ANNI

Sive

CIRCUMCISIONIS CHRISTI

In Sancta & Summa Laudande Trinitatis, Patris, filii
& Spiritus Sancti Nomine.

Tibi silentium laus, Deus in Zion & tibi persolvi-
tur votum, exaudiens orationem: Ideo ad te ominus caro
veniet, cor anasti annum bono tuo, vestigia tua stellant pingue-
dinem psal 65. v. 1. 2. 12. Hæc verba nunc non
immerito nobis in memoriam revocamus, recordantes
uti decet hoc novi anni festo, beneficiorum divinorum,
quibus hoc præterito veteri anno ornati fuimus. Merito
cum gudio & gratiarum actione, novum inchoamus
Annū. Quid Deus cuiilibet nostrum privatim fecit in
officio, in familia, postlunt singuli piè considerare, &
perpendere, nec dubium est quin quisq; inveniat se debi-
torem, & ad laudes Deodicendas se obligatum.

Verbum Dei & Sacra menta patuerunt abunde, alia-
q; bona temporalia, Spiritualia, publica & privata non
defuerunt: Fuit continuus circulus beneficiorum Dej:
Hæc adeo magna sunt, ut majora nos vix in hac vita desi-
derare oporteat. Adeoq; etiam supplices Divinam Ma-
jestatem veneramur, ut idem Divinorum beneficiorum
fons etiam hoc futuro & novo anno pateat.

Festum præterea circumcisionis Domini nostri
JESV CHRISTI, quod hodie anni nostri initio cele-
bramus, materiam quoq; gaudij nobis offert: Ideo enim

circumcisus est Christus, ut obligaret se ad implendam legem, & ita à nobis maledictione legis, in quam nos incurrebamus, eò quod illam implere nequeamus, averteret. Hinc Apostolus exultat Gal. 4. 4. 5. Dicens: Cum venit plenitudo temporis misit Deus filium suum, natum ex muliere, factum sub lege, ut nos qui sub lege eramus, redimeret, ut adoptionem accipiamus.

Communicatum hominibus in hac circumcisione est, nomen illud svavissimum IESVS, in quo nomine, quacunq; in verbo aut opere facimus, fæliciter procedunt. Coll. 3. 17. In quo nomine omne genu curvabitur, in cælestibus, terrestribus & inferis. Phil. 2. 10.

Cum Ergo tot hodie sese nobis offerunt prægnates gaudendi rationes, non dissimulemus nostrum gaudium, sed serio exultemus, & triumphemus, & in hac spirituali nostra lætitia:

O Remus etiam Deum ut Evangelium hodiernum, ita mediari queamus, ut cedat in nominis Divini gloriam, nobis in augmentum & incrementum doctrina, & honorum operum, in spem & fiduciam, & tandem in eternam beatitudinem: Dicimus igitur. Pater noster &c.

EVANGEL. Luc. 2. 21.

Postquam consummati sunt dies octo, ut circumcidetur puer, vocatum nomen ejus JESUS, quod vocatum erat ab Angelo, priusquam in utero conciperetur.

Postquam Sanctus Lucas accuratam & exactam nativitatis Christi descriptionem præmisisset, sub quo Magistratu ea contigerit, quo in loco, qua occasione Sancta Maria ad illum locum venerit, quod ille locus divinitus nativitati Christi destinatus, quale hospitium nascentis Chri-

Christi; Quanta in ea penuria extiterit. Deinde quomodo ejus nativitas omnium primo innotuit hominibus, vñ. Per Angelum de cælo, pro ut ex Feria I. nativitatis Christi, quæ à nobis pia devotione ante octiduum est celebrata, percepimus. In iam recitato hodierni festi textu, eommemoratur ab Evangelista Sancto Luca Quomodo interjectis septem diebus, octavo die circumcisionis sacramentum suscepit Christus, & legem semini Abraham datam subierit, obligans se ad servandum legem, ut illam in omnibus pro nobis impleret, ut nos ab omni accusatione legis, liberi sisteremur. Et quia etiam tunc temporis mos erat in initiatione, sive quando Ecclesias inserbantur parvuli dare ei s nomina, datū est huic quoq; puerō nomen, non tum excogitatum, sed è cælo per Angelum relatum nomen vñ. J E S V S.

Confirmatur fidej nostræ articulus secundus, vñ. quod Jesus Christus, si crucifixus, & mortuus, non propter sua peccata, sed propter nostra, propter nostram salutem, siquidem sua circumcisione ad hoc faciendum se obligavit; Excitamus etiam ad orandum & nomen Jesu invocandum, dicentes: Domine Jesus salvos facias nos à peccatis nostris, remitte nobis debita nostra. Domine JESV suscipe animam nostram, Libera nos ab omni malo.

P A R T E S.

1. *De Christi Iesu circumcisione.*

2. *De nominis impositione.*

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice brevitè & simpliciter tractare constituimus: Omnipotens & aeternus Deus Pater noster cælestis dilectissimus, nobis omnibus benedicit, cunctaq; utiliter & fructuose cedere faciat.

PARS PRIMA.

In qua meditamur:

I. Tempus circumcisionis.

Quia Christus ætate circumcisus sit, JESUS hic peculiariter observatur, vñ. Octavo die, quæ observatio legem, Gen: 17: latam Abrahamo & posteris ejus, pro fundamento habuit. Hinc consuetudo illa, circumcisionem octavo die adhibendi, sicut dixit Deus ad Abraham. Gen. 17: 9, 10. 11, 12, 13.

L. C. Pia consuetudo quæ nititur verbo Dej, non contemnenda; sed devota mente observanda, & tam diu retinenda, donec verbo Dej abrogetur, dicit enim Aplus. Gal. 5. Si circumcidamini Christo vobis nihil proderit; Sic videmus in circumcisione filii Dej, piam consuetudinem non dum abrogatam, observari; Idcirco neminem decet veterem, piam ac laudabilem consuetudinem spernere, ab illa recedere: & se se segregare. Quam improbitatem & levitatem arguit. Aplus. Ebr. 10. v. 25.

II. Quare, Deus circumcisionem

nem populo judaeo præcepérit, & quidem severe. Masculus n. non circumcisus & parvuli quidem, octavo die, ejus anima eradicanda erat ex filijs Israël Gen. 17. 14: Angelus Domini, Mosen, in itinere, cum à Madiam in Ægyptum proficisci deberet, occidere voluit propterea quod filius ejus non dum erat circumcisus, mox vero ut erat circumcisus, dimittitur Moses incolumis, Exod: 4. 24. Quamvis autem non expressè indigitetur, Quare Deus circumcisionem præcepérit; Tamen colligitur ex

eo, quod Deus vocet hoc sacramentum pactum suum
cum Abrahamo, ut per hoc pactum reciperentur posteri
Abrahami in gratiam Dei. Et ostenderetur quod nati
in hunc mundum etiam a sanctissimis parentibus, nihilo-
minus, nascerentur filii irae, & aeternae damnationis,
siquidem in peccato econcepti essent. Erat ergo circum-
cisio Sacramentum regenerationis apud Judaos, in cu-
jus locum successit apud nos baptisimus.

L. C. hinc patet quasi in imagine, ut Luth. loquitur quam
absurdæ sint cogitationes Dei, quando judicio humano aesti-
matur: Nam apud superbas gentes, id valde ridiculum
fuit, quod Deus sapientissimus, tam ridiculum manda-
tum promulgaverit, de quo videtur contra verecundiz-
leges in sermone, mentio fieri, praesertim cum grandio-
res natu hoc facere jussit. Nam Abraham eo tempore
nonaginta novem annos natus fuit. Verum sic ratio
vera habet quicquid a Deo proponitur, cum ea conditio-
ne sit, ut omnes id irrideant, nemo probet, omnes tan-
quam fabulas aniles exagitent. Et contra, cujus ipse non
est auctor, nos a. quod sine mandato ejus excogitamus, id
ut ipsi placeat, postulamus, hoc cum jure perpetuo esse
vellemus. Sed Deo id nunquam videri potest. Atque
hinc scandali ingentis origo est. Sicut Paulus. I. Cor.
1. Dicit. Postquam in sapientia Dei mundus non cognovit
per sapientiam Deum, probavit Deus per stultitiam
praedicationis, salvos facere credentes. Quid magis
absurdum esse potest, panem corpus Christi, & calicem
sangvinis Christi, sumi in remissionem peccatorum?
Qui hanc tantam rem, modicum vini & panis efficerent?
Sic cogitat ratio, neque potest aliter cogitare. Ve-
rum non propterea Deo de hoc mutando, consilium est.

Si ratio non credi neq; approbat, non tamen ipsius causa,
fit deterior. Eodem modo res Baptissimi habet.
Si puer modica aqua abluatur, quod propterea à peccatis
~~wundetur~~, purgetur, atq; ex Diaboli regno in regnum Dej
transferatur; cui id omnino fiat verisimile? Tum sz. id
absurdum non videretur, si quæ eorum macula esset,
quæ aquâ elui potest. Cum verò peccatum menti, ossi-
bus & penitus medullis insitum sit, non videtur eo aquam
penetrare posse, ut ibi abluat. Verum jam te ad circum-
cisionem confer Annon & Abraham eodem modo cau-
sari potuisset? Quid hoc mihi ad salutem prosit, quod
mihi seni adhibetur circumcisio? Quid hoc pueru ad-
ferat? Aut quid mutationis homo omnino ex circum-
cisione consequitur? Si Deus corpus mutatum vellet,
aliter id primum instituisset, ne quid inde resecandum
esset. Tum ratio, si in consilium fuisse adhibita, sic di-
xisset: Neq; hodie aliter cogitat, cum nervos sapientiae
intendit. Verum hoc loco ignorandum non est, quam
primum ei *questioni* locus sit, cur ita Deus, mandaverit;
Diaboli victoria est. Sicut Exemplum Evæ in Paradiso
est. Mandatū propositum erat, ut de arbore scientie non
vesceretur. Cum ergo mandatum inciperet negligere,
atq; Diabolus ratiocinantem audivit, quare Deus hanc
legem tulisset, in præceps ruebat, atq; in eam obedientiam
præcipitata est, cuius adhuc omnes culpam sustine-
mus. Proinde hæc lex Ecclesiastica esto. Cum Deus
mandatum proponit, dicit, aut facit, non aliud ad te per-
tinere putato, quam ut pronus adores, neq; quicquam
porrò inquiras. Si præcipit obsequitor, si loquitur at-
tendito, neq; quicquam quod facit inprobato. Nam ex
hoc certo principio, Deus omnia sua deducit reliqua,
quod

Quod omnes homines stulti, mendaces & mali sint, ac tantæ amentiæ, ut nunquā suo marte, vel debeant vel pos-
sint verbum aut opus ejus intelligere. Pravum & inscruti-
abile est cor hominis. Hier: 17. 19. Et tamen: Deus
non potest ferre quod ejus mandata atq; statuta negligan-
tur. Esa: 7. 12. Luc. 7. 30. 1. Cor. 1: 3. Sacra-
menta Ergo minimè contemnenda.

III. Quare Christus circum-
cisus. Certum est Christum nihil accersisse impuritatis,
ex sua concepcione & nativitate; Conceptus enim erat
de Spiritu Sancto, ex adumbratione virtutis altissimi.
Luc: 1. 35. Non erat dolus inventus in eo. Quis
arguet eum de peccato? Joh. 5. 49. Quis eum convi-
cit peccatis?

L. C. 1. Christus verè propter nos circumcisus. Inter
multas a. circumcisionis causas, præcipua hæc est. Quam
indicat Paul: Gal: 5.3. Et Rom: 2.25. Ubi dicit: Circum-
cisionem quando usurpatur non ut signaculum gratuitæ
justitiæ fidej, esse obligationem totius legis servandæ.
Christus verò ratio ne suæ personæ, non fuit sub lege.
Nam secundum divinam naturam conceptus est, de Spi-
ritu Sancto sine peccato: pro nobis ergo, quorum cul-
pam & reatum in se receperat, ipsa circumcisione sub le-
ge factus est, ut eos qui sub lege erant, redimeret, Gal. 4.
1. 5. Fuit igitur circumcisio Christi, solennis obligatio
coram Deo, se velle pro toto humano genere onus legis,
in se transserre, eiq; satisfacere, & ferendo, pœnas legis
& præstanto perfectissimam obedientiam. Illa verò
obligatio, quæ in circumcisione cœpit, tandem in passio-
ne persoluta fuit. Et si hac ratione consideretur cir-
cumcisio Christi, erit gravissimum spectaculum, quod

virgam humeri & sceptrum exactoris. Is. 9. 4. Deus
Pater ab humano genere tollit, importabile illud jugum
legis. Act. 15. 10. Et imponit Filio suo incarnato, qui ipsa
Circumcisione solenniter se obligat ad plenam persolu-
tionem, ut jam post circumcisionem sit ~~etiam nō pugn~~ sub lege.
Imposita enim sarcina legis, ipse jam est sub lege. Et Pau-
lus ad illam similitudinem respicit, quando alius sub one-
re alterius humeros supponit, tum prior ille onere leva-
tur, & liberatur. Inquit enim: Factus est sub lege,
ut eos qui sub lege erant redimeret. Gal. 4. 5. Licet igit
tum Puer hic in sua persona sit sine peccato: Tamen quia
est Agnus DEI, qui totius mundi peccata in se recepit, ita
ut Paulus dicat: ipsum factum esse peccatum. 2. Cor. 5. 22
voluit se in Circumcisione, quæ propter peccata instituta
fuit, ut agnum onustum peccatis totius mundi coram Deo
Patre sistere, & solenniter se ad satisfactionem pro omni-
bus obligare. Et propter illam obligationem conveni-
entissime Puer, publicè impositum fuit nomen IESUS;
quod à peccatis, populum suum salvaturus esset.

L. C. 2. Postquam CHRISTUS Circumcisus & bapti-
zatus etiam, & Sacramentum Baptismi instituit, abrogata
est Circumcisio. Quamvis abrogata sit Circumcisio hæc,
quæ manufiebat; Desit enim hoc Sacramentum, cum
placuit S. Sancto in concilio Apostolorum & Sacerdotum,
contra Pharisæos decernere hoc jugum Circumcisionis,
Discipulis non esse imponendum. Act. 15. Galat. 5. 2.
3. 4. 5. 6. & 7.

Interim novimus nobis commendatam esse spiri-
tualem circumcisionem, cordis nostri. Deut. 10: 16.
Quale enim sit cor nostrum apparet ex Gen. 6: 5. & Matt.
15: 5. Circumcidendum itaq; erit. Os & lingua nel-
quatur blasphemiam & mendacium. Psal. 52: 2. Aures,

ne obdurentur ad audiendum verbum DEI: Psal. 95: 8.
Jacob. 1: 19. Lue. 5: 5. Oculi, ne sint pleni adulterij. 1.
Pet. 3: 14. Matth. 5: 18. Ne videant vanitatem. Psalm.
119: 37. Manus, ne furentur. Eph. 4: 28, & inocentem
Sangvinem effundant. Deut. 27: 24. Pedes, ne pro-
perent ad malum. Prov. 6: 1.

SECUNDA PARS.

*Quando, & quare, CHRISTus Circumcisus sit, in
prima Parte perceperimus; In Secunda, ad nominis
illius IESU impositionem, attendemus.*

In qua meditamur.

I. Quomodo Nomen imposi-

tum est. Hoc nomen quidem imponebatur ex consve-
tudine vulgari, in Circumcisione v.z. qua cum circumci-
derentur nomina imponebantur; In signum q.d illorū
nomina in Libro Vitæ inscriberentur. Utī piē legitur de
Isaaco legitur quod Octavo die sit Circumcisus, & nomē
Iaac est tunc impositum. Gen. 21.

L. C. Sicut Circumcisioni, successit Baptismus in N.T:to
Ita etiam consuetudo ista pia, nomina indendi illis qui in
Baptismo lavantur servāda. Qua admonemur baptizatos
credentes inscribi q.q; Libro Dei, ut sint in laudē gloriae
eius Eph. 1. De qua nominum inscriptione, plus ho-
minibus gaudendum, quam de donis miraculosis, olim
quibusdam collatis. Quod indicat CHRISTus, dicens
Discipulis latantibus de potestate sibi collata in Diabo-
los, & potestatē infernalem: Videbam Sathanam sicut ful-
gur de Cœlo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem

B 2 calcan-

calcandi supra serpentes & Scorpiones, & super omnem
virtutem inimici: Et nihil nocebit vobis'. Verumta-
men in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subiçium-
tur. Gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in
Cœlis'. Luc. 10. Hoc est: nolite ob eam rem exultare
quod dono miraculorum ornati estis': Hoc enim non
duum vobis æternam salutem confert: Sed ob eam cau-
sam gaudete, quod mihi per baptiſtum inserti, & hære-
des Regni Cœlestis scripti estis'.

II. Quod Nomen JESUS, non

ex humano sit impositum arbitrio, sive antea diu præme-
ditatū ab homine, sive ex tempore ex cogitatum; Sed hoc
nomen p Angelum delatum, cum madato ut huic Puer,
huic Sancto, quod ex Maria nasceretur, imponendum
esset nomen JESUS, addita ratione, quod hic Puer, popu-
lum suum à peccatis suis, salvaturus esset. Matt. 1: 21.

Nemini autem omnium Puerorum ante hunc nato-
rum, & nascendorum, post hunc Puerum, nomen
hoc Salvatoris competit, JESU, quoad virtutem & efficaciam.
Nemo enim præter hunc Puerum potest nos
salvare ab hostibus spiritualibus, à peccatis nostris, à Dia-
bolo & potestate inferni. Non potest Frater fratrem,,
non Amicus amicum redimere. Soli itaq; DEI & Mariæ
Filio nomen Salvatoris jure competit, nec est ullum no-
men sub Coelo, præter hoc unicum, in quo nobis salus est.
L. C. 1: Est hoc Nomen JESUS Filij D^EI incarnati no-
men proprium & aliorum nominum quæ ei in S. sacra
tribuuntur, compendium. Vocatur quidem Imma-
neuel, Esa. 9: 6. Siloch. Gen. 49: 10. JEHOVA, Jer. 23: 6.
David, Ezech. 37. Zemach, Zach. 3: 9. 6: 12. Hæc no-
mina sunt naturæ & personæ; Nomen v. JESUS, bre-
vissime

vissimē testimonia omnia continet, ideoq; & hoc in
Symbolo ponitur.. *Credo in IESUM CHRISTUM.* Quod
Prophetæ inquit Luth: Concionati sunt de CHRISTO, quo-
modo eis peccata remissurus, justificaturus & vitam æter-
nam donaturus sit, illas omnes Conciones uno verbo
comprehendit Angelus'; Quod CHRISTUS Salvator fu-
rus sit, & nomen JESUS habiturus'. Ac præcipue hoc
pertinet singularis Prophetia.. Esa. 9. Ubi CHRISTUM
6. Nominibus appellat, Admirabilis, Conciliarius, Vir-
tus, Fortis, Pater futuri seculi, Princeps pacis'. Nam hæc
nomina omnia ad unum pertinent, ut nobis salus p eum,
contra peccatum & mortem, & nobis justitia & Vita æ-
terna conferatur.. (Quest. 2) B.

L. C. 2. Quis hujus Nominis verus & salutaris usus di-
scendum.. Quæreliis & lacrymis dignus, horribilis ille ab-
usus sanctissimi hujus nominis, dum qdam per jocum no-
minant, JESUM, & in Cachinis suis in rebus frivolis utun-
tur.. Hi a. viderint, quomodo effugerint combinationē,
secundo præcepto additam: Non insontem habebit
DEUS eum, qui nomen ejus in vanum assumit.. Verus
autem usus est. 1. Cum illud invocamus ad levandam
farcinam peccatorum nostrorum, cum clamanti ej: Ve-
niente ad me omnes qui onerati estis, ego reficiam vos';
Respondemus: Dñe. JESU tolle peccata nostra, tu es
JESUS. Tu es Salvator, qui populum tuum salvas a pec-
catis suis, peccata mea sunt sicut gravis sarcina, salva me
ab hoc onere, JESU. Ita Bernhardus usus hoc nomi-
ne: Hoc nomen JESUS dulce & Salutare est: Quid eo-
nim est JESUS nisi Salvator? O bone JESU qui me creasti
& redemisti Tuo proprio sangvine, ne permittas me da-
mnari, quem ex nihilo creasti, Omisercordissime misse-

rere mei. O dulcissime JESU libera me. O piissime
JESU propitius esto mihi peccatori. 2. Ad felicitatem
consequendam in rebus agendis, ita monet, Aplus'. Coll.
3. Ut quæcunq; verbo aut opere facimus, ea omnia in no-
mine Dñi nostri JESU CHRISTI, faciamus, non dubitantes
de felici successu, quomodocunq; res successerit. D.
Luth: fatetur se magnopere confortatum, cum in anxi-
tate magna constitutus esset de successu Evangelij, quod
illud in lucem proferre conabatur, à pio quodam viro au-
diret, Memor esto Frater, te ista in nomine Dñi nostri
JESU CHRISTI, in episcopatu. 3. Ad terrendum & pellen-
dum à nobis Sathanam & omnem potestatē infernalem.
Omne genu ad hoc nomen curvabitur, eorum qui in
Cœlis, qui in Terra, & qui infra terram sunt. Et nullo
gladio, nulla alia virtute, sed nomine JESU, Satanam à no-
bis pellamus'. Hoc enim nomine, omnem ipsius arma-
tum à nobis excutimus'. 4. Ad Fortitudinem conse-
quendam in omnibus doloribus corporis, in morbis, in
mortis agone. Hoc solo nomine, vincimus omnem dolo-
ris sensum & acerbitatem, mortisq; ipsius asperitatem,,
metum omnis crucis, per hoc nomen pīs Martyribus,
non solūa tolerabilis, sed etiam svavis', ut Historiae
Martyrum ostendunt, exitus & discessus erat. 5. Ad
salutarem ex hac vita exitum consequendum, ut huic
Dño nostro JESU CHRISTO, animam nostram commen-
demus, nulli alij, non Abrahamo, Isaeo, Jacobo, nulli
Sanctorum. Ita S. Stephanus suam animam commen-
davit huic JESU: Dñe inquit JESU suscipe animam me-
am. Ita Simeon devotus Senex, tūm mori latus potu-
it, cūm suum JESUM in pectore & manibus habuit & ge-
stavit. August: JESUM parvulum sic peccatores allo-
quentem introducit: Cum essem inimicus Patri meo

recon-

reconciliavit per me, quando inter sylvas & montes erat
quæsivit te, laborans sudavi, caput meum spinis apposui,
manus meas clavis adiecisti, latus meum lancea appetui,
tot injurijs & asperitatibus laceratus, sanguinem meum
fudi, animam meam posui, ut conjungerem te mihi; &
tu per peccatum divideris a me. Revertere dilecti
mei, accipite me Puerum parvum, pone me ut signaculum
super cor tuum.: Si inquit Luth: hoc nomen IESUS ve-
rum est, non est voluntas DEI ut pereamus, sed haec poti-
us voluntas ejus est, ut a malo recuperemur & salvemur.:
Inter pretiosissima nostra, hoc nomen reponamus, ut e-
jus praesidio maximo intentationibus nitamur, quod Fi-
lius DEI CHRISTUS DNIUS noster, IESUS nuncupetur..
Sicut protinus in Paradiiso, de eo annuntiatum fuit, is
plum hoc semen, caput Serpentis contritum esse, hoc
est, nobis opem contra Diabolum, & ejus regnum la-
turum.

Omnipotens sempiterne DEUS, Circumcidere quesumus Corda
nostra, ut te DEUM nostrum, ex toto corde diligere, & per
nomen Filij Tui IESU CHRISTI, salvari possimus, qui tecum vi-
vit & regnat in Unitate S. Sancti, DEUS per omnia secula secu-
lorum.. AMEN.

Benedictio, & Claritas, & Sapientia, & Gratiarum actio, & Honor, & Vira-
tus, & Fortitudo, DEO nostro, in Secula seculorum, Amen.. Apoc, 7:12

QUÆSTIONES.

ANCircumcisio hodiè sit noxia, & hominis im-
pediat salutem? Aff.

Licet enim erat ordinatio Divina, & quidem in
hominum salutem, tamen durare debebat certo tempo-
re; v. V. Testamenti. tolerabatur etiam sub initium
N. T. ti

N. T. ti. Noxia verò est hodie, postquam Ecclesia N. T. ti
confirmata est, & ex utraq; gente factus populus: De-
buit enim lex, sic & Sacra menta legis, durare usq; ad Io-
hannem. Matth. ii. & ad CHRistum tanquam umbræ
ad imaginem respexerunt. Veniente ergò imagine
meritò cessat & evanescit umbra. Hebr. 8: 13. Unde
Paulus docet, Baptismum hodiè in locum Circumcisio-
nis, quatenus medium regenerationis erat successisse.
Coll. ii: 12. Et CHRistum nihil nobis prodesse ait, si cir-
cumcidamur.. Gal. 5: 2.

2. Fueruntne in V.T. to alij qui hoc nomine, JE-
SUS & Salvatores, vocabantur? Aff.

Erant cum primis duo præcipui viri hujus nominis,
unus Iosua post mortem Mosis, qui duxit Populum in ter-
ram promissam, hic vocatur Græcè, Iesus'. Alter fuit
Pontifex summus, qui populum suum, ab exilio Babylo-
nico redeuntē, in Patriam introduxit. Ag. i: 1. Zach. i: 1.
Verū isti fuerunt typi, & figuræ CHRisti, & veri JESUS:
Per illos DEus ab hostibus externis liberationem & feli-
citatem temporalem præstít. JESUS verò à peccatis
Populum suum salvat, confert etiam salutem, remissio-
nem peccatorum, reconciliationem cum DEO, gratui-
tam acceptionem, adoptionem, pacem conscientiæ, do-
nationem S. Sancti, & vitam æternam. Hæc soli vero JE-
SU competunt. Ideoq; Divino decreto, hoc nomen
ejus impositum est, & in hoc maxima differentia est in-
ter alios, qui hoc nomen aliquando habuerunt.